

MISCEL·LÀNIA D'ESDEVENIMENTS

(1993)

ATENEU DE SANT JUST DESVERN: 75 ANYS

El 75è. aniversari de la fundació de l'Ateneu és un dels temes cabdals que anem celebrant al llarg i ample d'aquest any i que mereix un tractament detallat i especial en aquesta Miscel·lània.

Una de les primeres activitats destacades de l'Ateneu va ser la de les classes de nit per als socis obrers que havia de donar pas, pocs anys després, a la construcció de les noves escoles i dependències socials del carrer Montserrat i culminar amb el local social que avui ocupa els números 3 i 5 del carrer de l'Ateneu.

El 16 de juny de 1918 és la data de l'acte de constitució d'aquesta entitat que ha aglutinat la vida cultural local durant aquests darrers setanta-cinc anys.

70 ANYS DE L'EDIFICI DE LES ESCOLES DE L'ATENEU

L'edifici del carrer Montserrat es va començar a construir l'any 1923 i l'any 1927, en la "Guia Oficial de San Feliu de Llobregat y su Partido", les escoles de l'Ateneu mereixien un tracte molt especial amb un article digne de ser llegit per la seva prosa florida i acompanyat de nombroses i excel·lents fotografies. El reportatge gràfic no és un invent recent i en el mateix apartat de la "Guia" hi podem seguir les activitats d'altres establiments -especialment comercials- de la nostra població.

La manca de recursos econòmics i la coincidència ideològica de l'Ateneu amb l'Ajuntament republicà varen propiciar el traspàs i gestió d'aquest centre educatiu a les autoritats municipals. L'any 1933 l'Ajuntament de Sant Just Desvern compra les escoles.

L'Ateneu, retornant a la seva vocació inicial, tornaria a obrir i gestionar una escola catalana l'any 1967 que, després de molts passos, dificultats i amb força recança per part dels promotors, passaria a escola pública amb el nom de "Montseny". Com a record perdurable del seu lligam amb l'Ateneu la junta de l'entitat va plantar un roure al pati de jocs de l'escola Montseny.

ESCOLES PARROQUIALS NÚRIA: 60 ANYS

Aquest any 1993 les Escoles Núria -les escoles parroquials- han estat notícia quasi diària per la situació en què les han posades un seguit de canvis: demogràfics, econòmics, educacionals, culturals, confessionals, legislatius, etc.

Des dels seus inicis (5 de novembre de 1933) l'escola ha anat ampliant la seva capacitat d'acord amb les necessitats educatives i l'explosió demogràfica local. Ara tot ha canviat: la natalitat ha minvat sensiblement; el bisbat ha hagut de reduir una bona part de les escoles que, d'una manera o altra, depenien de la seva jurisdicció; l'oferta educativa, privada i pública, de bona qualitat ha de repartir-se un alumnat escàs; les instal·lacions que requereix la nova legislació, exigeixen espais i destinacions en una superfície insuficient per a llar d'infants, parvulari, menjadors, camps esportius, laboratoris, sales d'informàtica, i un llarg etcètera que els actuals gestors han de resoldre.

DANIEL CARDONA I CIVIT: 50 ANYS

Quan s'escrigui la història contemporània de Catalunya un dels seus capítols -un dels realment importants- estarà dedicat a la figura d'aquest santjustenc que ens va deixar ara fa 50 anys, el 7 de març de 1943.

La seva personalitat humana i política ens ha estat escamotejada i la nostra generació el desconeix quasi totalment.

Polític i escriptor -"Vibrant"- o escriptor i polític, ha estat un dels nostres alcaldes -en èpoques ben compromeses- i un dirigent destacat de les reivindicacions nacionalistes de Catalunya.

És impressionant la relació d'obres públiques realitzades al nostre municipi durant un dels seus mandats per tal de donar feina als nombrosos obrers en atur forçós. Caldria prendre'n bon model ara que aquest és un dels nostres principals problemes.

El seu amic, company de feina i col·laborador en els setmanaris nacionalistes del moment, el poeta J.Salvat-Papasseit, durant la seva residència a Sant Just l'any 1920, li va dedicar aquestes paraules:

"Perquè els que la punien no eren els seus enemics, sinó els seus propis fills, que a cada cantonada hom podia trobar-ne disposats a trair-la, per títols, per honors i per diners. Amb la mà al cor la Pàtria, veia que bé hi hauria qui faria la guarda, almenys al seu fossar. Contra els mals fills i els altres..."

MOSSÈN ANTONÍ TENAS: 40 ANYS

Un altre apartat important de la Miscel·lània que teniu a les mans s'ha dedicat a la figura de Mn. Antoni (Antonino) Tenas, el “senyor rector” que durant 37 anys (29 de desembre de 1916-31 de desembre de 1953) va dirigir moltes altres coses, a més de la nostra parròquia.

És ben coneguda la seva publicació “Notes històriques del poble i parròquia de Sant Just Desvern” que porta una dedicatòria ben expressiva: “Als feligresos de Sant Just Desvern, ofereixo aquesta nova prova -i, pel que m’ha costat, no pas de les més petites- de com a ells i a la nostra parròquia els he portat i els porto ben endins del cor”.

El pròleg està datat a Sant Just Desvern, el 29 de juny, Diada dels apòstols Sant Pere i Sant Pau, del 1947.

Per tal de publicar aquestes “notes històriques” Mn. Antoni havia reunit més de sis mil paperetes, uns cent quaranta gravats amb llurs clixés i la còpia d’una pila d’interessants documents referents a la vida del nostre poble i parròquia. Tot aquest material va desaparèixer durant la crema de la parròquia a l’inici de la guerra civil.

Els que vàrem ser els seus escolans encara recordem el gust de les bresques de mel del seu eixam, les celebracions litúrgiques, els seus crits per les malifetes, l’ordre dels ornaments a la sagristia, els retalls de pa d’hòstia, la sobrietat de la rectoria, més d’una “carícia” al nostre clatell, l’olor d’encens, el so de l’orgue, la son i el fred de missa primera, mentre les melodies gregorianes es confonien amb el murmuri d’un vol de tòtores, que encara podreu veure si passegeu pels volts de la parròquia.

AGRUPAMENT ESCOLTA DR. TENAS: 35 ANYS

L’escoltisme d’inicis dels anys 60 va ser tot un signe d’identitat... L’església catalana i progressista va adoptar-lo i promocionar-lo com a moviment aglutinador dels joves cristians i catalans.

El 1958, una colla de joves, amb més il·lusió que coneixements pràctics de l’escoltisme, va iniciar una activitat que amb d’altres noms, objectius i persones encara perdura a casa nostra.

L’Agrupament va tenir una vida intensa però relativament curta. Per raons de poca entesa amb el rector de la parròquia, la majoria dels seus membres van marxar i refundar la S.E.A.S. (Secció Excursionista de l’Ateneu Santjustenc) amb la iniciativa d’en Fulgenci Baños.

WALDEN-7: 20 ANYS

L'any 1973 van iniciar-se les obres de l'edifici Walden-7.

Algunes catedrals tenen per fonaments temples visigòts, romans, mesquites o esglésioles romàniques. Aquest edifici, característic per la seva estructura i per detalls de la seva realització, ha estat edificat sobre les restes d'una antiga fàbrica de ciment, respectant alguns dels seus símbols externs més característics.

Pot semblar un bon senyal el fet de construir sobre una base sòlida però, en alguns moments l'estabilitat emocional i de continuïtat del complex ha trontollat. El projecte inicial era fantàstic i futurista. La realitat -econòmica?- el va modificar sensiblement i va deixar alguna de les seves fases fora de joc i d'altres pendents de realització futura.

Ara, s'inicia una nova etapa.

SANT JUST DESVERN: 15 ANYS

Nosaltres, els que vivim a Sant Just Desvern, sempre n'hem dit "Sant Just", d'altres, i en diverses èpoques, l'anomenaven així: "Sant Just de Berce -in berce-" (986); "de Verç" (1010); "de Verz" (1304); "de Vers" (1305); "Del Vern" (1440); "Sant Just i Sant Pastor dels Verns" (1435); "Sant Just de Verns" (1508); "Sant Just dez Verns" (1511); "Sant Just dezvern" (1562) i el mateix any ja es coneix per "Sant Just Desvern". Cal reconèixer que durant aquest llarg període, les variants són realment nombroses.

Durant la darrera guerra civil (1936-1939) els noms proposats eren: "Verneda del Barcelonès", "Verneda", "Clavells de Llobregat", i finalment es va adoptar el de "Just Desvern". Durant la llarga postguerra el nom oficial del nostre poble no va escapar-se de les famoses traduccions i, oficialment, era conegut com a "San Justo Desvern".

Aquest any 1993 en fa quinze que el topònim del nostre poble només té una versió: "SANT JUST DESVERN".

PARC DE LA TORREBLANCA: 10 ANYS

Aquí podríem entrar en una petita guerra veïnal i no és pas aquesta la nostra intenció. Ens referim al fet que la ubicació de la "Torreblanca" sempre ha constatat com a terme de Sant Feliu de Llobregat i, això, no és del tot exacte.